Program

*/

08:30-09:00	Înregistrarea și conectarea participanților
09:00-09:10	Deschiderea lucrărilor Simpozionului. Cuvânt de salut *Natalia MOGOL, dr., Directoare generală adjunctă a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI)*
09:10-11:00	Sesiunea plenară. Proprietatea intelectuală pentru creștere și dezvoltare durabilă: Integrarea drepturilor de PI în politicile, planurile și strategiile naționale de dezvoltare Moderatoare: *Natalia MOGOL, dr., Directoare generală adjunctă a AGEPI*
09:10-09:25	Integrarea în spațiul european științific și cultural prin patrimoniu Liliana CONDRATICOVA *[1], dr. hab. în studiul artelor; dr. hab. în istorie, Academia de Științe a Moldovei* Rezumat Comunicarea va prezenta oportunitățile oferite Republicii Moldova pentru integrarea în spațiul cultural și de cercetare european. Deopotrivă cu

	racordarea la legislația și politicile europene de protejare a patrimoniului, este importantă identificarea adevăratelor piese de patrimoniu cultural care ne reprezintă, deschid posibilități de creare a unei platforme pluridisciplinare de valorificare a patrimoniului țării. Abordând subiectul patrimoniului cultural, examinăm posibilitățile unui dialog deschis pentru reîntregire, construirea podurilor de încredere și integrare în Uniunea Europeană, descrierea celor mai relevante obiecte de patrimoniu care reprezintă o investiție substanțială în viitorul de model european. Inchide Prezentare [2]
09:25-09:40	Revistele științifice ale Universității Tehnice a Moldovei prin prisma științei deschise Rodica STURZA *[3], dr. hab., prof. univ., Universitatea Tehnică a Moldovei, membru corespondent al AȘM, membru onorific al Academiei de Științe Tehnice a României* Rezumat Știința deschisă reprezintă o nouă abordare a organizării cercetării științifice,

	bazate pe noi căi de difuzare a cunoștințelor utilizând tehnologiile digitale şi instrumente noi de colaborare. Cei care produc informație științifică ar trebui să se conformeze codurilor de etică și să fie în acord cu normele de integritate științifică. Astfel, știința deschisă presupune un set larg de criterii de evaluare a calității cercetării. Unul dintre aceste criterii îl prezintă raportul de similitudine. Este analizată experiența de verificare a articolelor științifice în cadrul Universității Tehnice a Moldovei. Inchide Prezentare [4]
09:40-09:55	Utilizarea Inteligenței artificiale de către cercetători (studiu de caz din Republica Moldova) Gheorghe CUCIUREANU *[5], dr. hab., conf. cercet., șef Direcție, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC)* Rezumat Inteligența artificială (IA) a cunoscut în ultima perioadă o creștere rapidă a utilizării în diferite domenii. Cercetătorii științifici apelează la ea pentru analiza datelor, cartografierea literaturii de specialitate,

	generarea de conținut ș.a. Pe lângă beneficiile aduse, manifestate prin creșterea productivității muncii științifice, IA ridică probleme de etică și protecție a drepturilor de autor. În acest context, am efectuat un studiu de caz privind utilizarea IA în Republica Moldova. Am constatat utilizarea IA la generarea textelor în scopuri foarte variate și semne ale apariției unui nou „limbaj de lemn”. Studiul demonstrează necesitatea adoptării unor reguli la nivel național privind utilizarea IA. Inchide
09:55-10:10	Abordarea interacțiunii dintre drepturile de proprietate intelectuală și concurență prin prisma Recomandărilor Consiliului Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică din 08.06.2023 Elena SEDLEŢCHI *[6], Direcția juridică, Consiliul Concurenței* Rezumat În ultimele două decenii, în vizorul autorităților de concurență au fost, tot mai des, practici comerciale legate de proprietatea intelectuală (PI). Pentru a asigura relevanța continuă a instrumentelor juridice în acest domeniu, abordările

	privind relația dintre legislația concurențială și drepturile de proprietate intelectuală (DPI) au evoluat continuu, trecând de la aplicarea formalistă a normelor la o axare pe efectele practicilor comerciale legate de PI. Astfel, în prezenta comunicare, ne propunem să discutăm despre felul cum au evoluat în timp abordările țărilor legate de relația dintre DPI și concurență și care au fost recomandările Consiliului Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică din 08.06.2023. Inchide
10:10-10:25	Prezentare [7] Implicații ale protecției drepturilor de proprietate intelectuală în educarea consumatorilor de bunuri și servicii pe piața locală Natalia REMEȘOVSCHI *[8], dr. în șt. econ., lect. univ., Academia de Studii Economice din Moldova* Rezumat Pentru Republica Moldova educația consumatorului rămâne a fi o temă explorată insuficient, aceasta putând servi ca platformă de acțiune pentru unele instituții de profil, inclusiv pentru AGEPI. Inchide

10:25-10:40	Prezentarea generală a Proiectului Uniunii Europene „Consolidarea drepturilor de proprietate intelectuală în Georgia, Moldova și Ucraina” (EU4IP) *Victoria PLEȘCA, șefă, Secția relații internaționale și integrare europeană, AGEPI* Rezumat Prezentarea obiectivelor, grupurilor țintă, domeniilor prioritare și a altor detalii relevante referitoare la proiectul EU4IP. Inchide Prezentare [9]
10:40-11:00	Întrebări și discuții
11:00-11:20	Pauză
11:20-14:00	Sesiunea I. Experiența națională și internațională de protecție și asigurare a respectării drepturilor de PI prin prisma procesului de integrare europeană Moderator: *Andrei POPA, Director general adjunct al AGEPI*
11:20-11:35	Brevetul unitar, nou instrument de protecție la nivel european Florica ENEA *[10], examinator invenții, șef serviciu Electricitate-Fizică, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, România* Rezumat Lipsa unui titlu de brevet unitar slăbește sistemul de protecție a

	invențiilor în Europa, făcându-l inaccesibil pentru IMM-uri, deoarece acestea sunt obligate să suporte costurile mari de traducere a brevetelor lor în limbile diferitelor țări în care doresc ca dreptul să intre în vigoare. Inchide
11:35-11:50	Înregistrarea mărcilor 3D care conțin elemente verbale şi/sau figurative atunci când forma în sine nu are caracter distinctiv Dana Roxana VĂLEANU *[11], examinator mărci, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, România* Rezumat Evaluarea măsurii în care alte elemente pot conferi caracter distinctiv cu privire la semne care altfel sunt nedistinctive pot crea un mediu comercial mai deschis pentru producători și consumatori, încurajând inovația, maximizând loialitatea concurenței și minimizând confuzia în rândul cumpărătorilor. Deținătorii de drepturi se pot bucura de o mai mare securitate juridică a protecției internaționale, precum și de costuri reduse în obținerea acesteia. Inchide
11:50-12:05	Noile prevederi în corespundere cu Legea nr. 25/2024 privind mărcile

armonizată cu acquis-ul Uniunii Europene
Simion LEVIȚCHI *[12], dr., șef, Direcția mărci și design industrial, AGEPI*
Ludmila COCIERU *[13], șefă, Secția mărci internaționale, AGEPI*
Rezumat Comunicarea se referă la Legea nr. 25/2024 privind mărcile, care reprezintă o lege-cadru a domeniului protecției proprietății intelectuale. În scopul asigurării corespunderii sistemului național de protecție a mărcilor cu cel european și compatibilității cadrului normativ național cu prevederile actelor Uniunii Europene (UE), prin Legea nr. 25/2024 privind mărcile sunt transpuse integral prevederile Directivei UE 2015/2436 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2015 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci și Directivei 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală. Totodată, sunt transpuse parțial prevederile Regulamentului UE 2017/1001 al Parlamentului European și

	al Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca Uniunii Europene. Inchide Prezentare [14]
12:05-12:20	Protejarea dreptului de autor și promovarea lecturii în mediul digital de către biblioteci Maria PILCHIN *[15], drd., Universitatea de Stat din Moldova* Rezumat Dreptul de autor, ca parte constituentă a noțiunii de proprietate intelectuală, vizează protecția proprietății și identității auctoriale. Diseminarea operelor protejate fără permisiunea scrisă și expresă a autorului sau a subiectului juridic deținător al dreptului de autor ca formă de încălcare a acestui drept, pe de o parte, și exercitarea dreptului de acces al tuturor cetățenilor la informație asigurat de biblioteci, pe de altă parte – iată spațiul de investigație și argumentație al subiectului cercetat. Dreptul de autor trebuie să fie respectat, dar și accesul la informație trebuie să fie asigurat de către biblioteci. Soluțiile și recomandările sunt într-o permanentă transformare: legislație, practici

	instituționale, deontologie. Inchide
12:20-12:35	Impactul noilor reglementări privind taxa de stat asupra justițiabililor din domeniul proprietății intelectuale Rodica POPESCU *[16], mandatar autorizat în proprietate intelectuală, avocat asociat, Biroul asociat de avocați „Țurcan Cazac”* Rezumat Comunicarea vine să clarifice impactul noilor taxe de stat asupra justițiabililor din domeniul proprietății intelectuale (ce taxe urmează să se achite pentru înaintarea cererilor de chemare în judecată, apel, recurs, subiecții care beneficiază de scutiri de la plata taxei ș.a.). Totodată, aceasta se axează pe unele considerente ce țin de justiția cu plată versus dreptul fundamental la accesul liber la justiție și, implicit, dreptul la un proces echitabil. Inchide
12:35-12:50	Prezentare [17] Perspectivele reglementării unificate a conceptului concurenței neloiale la nivelul Uniunii Europene. O privire prin prisma legislației Republicii Moldova

	Iulian MORARU *[18], drd., Universitatea de Stat din Moldova* Rezumat La nivelul UE nu poate fi identificat un cadru normativ consolidat în materie de concurență neloială, or, totalitatea normelor care reglementează direct sau tangențial raporturile respective sunt dispersate într-o serie de acte ce implică un obiect primar de reglementare distinct. În plan contrar, reglementarea concurenței neloiale în Republica Moldova se realizează prin intermediul prevederilor Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 (art. 15-19). În contextul dat, autorul va elucida unele aspecte problematice ale lipsei reglementării unificate în materia dată la nivel comunitar, precum și considerente privind oportunitatea conceperii unor asemenea reglementări în sensul soluționării acestor aspecte. Inchide
12:50-13:05	Protecția juridică a mărcilor prin prisma aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană *Nicolae SLUTU, dr. în drept, Universitatea de Studii Europene din Moldova*

	Rezumat Analiza Legii nr. 25 din 15.02.2024 privind mărcile, ținând cont de Planul Național de aderare a Republicii Moldova (RM) la Uniunea Europeană (UE); precum și Directivele UE, Regulamentul UE transpuse în prezenta lege și problemele apărute în urma realizării Acordului de Asociere RM-UE care cer soluționare urgentă. Inchide
13:05-13:20	Tendințe moderne în elaborarea produselor creative Valeriu DULGHERU *[19], dr. hab., prof. univ., Universitatea Tehnică a Moldovei* Rezumat Secolele XIX, XX au fost ale elaborării și perfecționării majorității produselor pe care le utilizăm astăzi. Secolul XXI a pus începutul unei noi revoluții industriale, care vine cu cerințe rigide privind elaborarea produselor, impuse de problemele globale ale omenirii - epuizarea resurselor naturale, criza energetică și impactul asupra mediului. Pentru satisfacerea acestor cerințe, inginerii trebuie să-și orienteze activitatea spre următoarele direcții: - elaborarea produselor cu grad înalt de creativitate și

	conținut sciento-intensiv major; - imaterializarea și miniaturizarea produselor, a obține mai mult consumând mai puțin; - lărgirea funcționalității produselor; - fabricarea produselor din materiale biodegradabile; - umanizarea mediului (natural și obiectual). Inchide
13:20-13:35	Aspecte problematice în proprietatea intelectuală induse de aplicarea metodelor moderne de creație tehnică în protezare Dimitrie-Cristian FODOR *[20], drd. bioing., Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași, România* Rezumat Metodele de creație tehnică sprijină informarea și sinteza state-of-the-art într-un anumit domeniu ca, de exemplu, cel al protezării membrelor. Unele metode, precum metoda diagramelor de idei, permit clasificarea și managementul soluțiilor tehnice existente, iar altele, de exemplu, matricele morfologice sau metoda descrierii ierarhice, facilitează formularea de teme de creație care să conducă la noi soluții tehnice pentru rezolvarea unor

	probleme existente în domeniul abordat. De cele mai multe ori, soluțiile tehnice obținute sunt brevetabile. Comunicarea evidențiază problemele din sfera proprietății intelectuale pe care le induc metodele moderne de creație bazate pe inteligența generativă – un aspect intens dezbătut în zilele noastre. Inchide Prezentare [21]
13:35-14:00	Întrebări și discuții
14:00-14:40	Pauză
14:40-17:40	Sesiunea II. Rolul sistemului de PI în contextul dezvoltării economice, sociale și culturale a Republicii Moldova Moderatoare: *Victoria PLEȘCA, șefă, Secția relații internaționale și integrare europeană, AGEPI*
14:40-14:55	Locul desenelor și modelelor industriale în activitatea de design Andrei MOISEI *[22], consultant principal, Secția comunicare și instruire, AGEPI* Rezumat Problema cu care se confruntă, deseori, societatea constă în faptul că fie nu se delimitează clar obiectul acoperit de noțiunea de design, fie că acest obiect este perceput diferit și în cadrul

	unor discuții sau abordări pe marginea documentelor de elaborare de politici, în special axate pe instruire, când este vorba de o specialitate, și pe disciplinele necesare pentru formarea unui astfel de specialist sau cu referire la produsul generat de acești specialiști, identificarea și protecția acestui produs, apar nedumeriri și chiar conflicte, fapt pentru care în această comunicare vom încerca să clarificăm sensul noțiunii de designer, obiectul de design și relația acestora cu domeniul proprietății intelectuale. Inchide
14:55-15:10	Prezentare [23] Jucăria mecanică - tandemul dintre inginerie și artă Mihai STAMATI *[24], lect. univ., Universitatea Tehnică a Moldovei* Rezumat Studiul se referă la o branșă a designului în care echilibrul dintre mijloacele artistice și tehnice este esențial, pentru că de acesta depinde formarea și cultivarea copilului. Jucăriile nu sunt doar o repetare redimensionată a obiectelor din viața de zi cu zi, ci mai degrabă o esențializare a tot ce ne înconjoară. Inchide

15:10-15:25	Stopomer: evoluția și importanța sa în industria încălțămintei Marina MALCOCI *[25], dr., conf. univ., Colegiul Tehnologic din Chișinău* Rezumat Se analizează mai multe variante ale unui dispozitiv numit stopomer, necesar pentru a măsura dimensiunile piciorului uman. Primul dispozitiv a fost inventat în 1925 de către Charles F. Brannock. Următorul a fost propus de către Iuri Zîbin, dar nu a fost implementat în practică. Alți cercetători în 2005 patentează un stopomer, care va fi utilizat numai în medicină. Ultimul stopomer inventat este cel al lui Heider și este destinat publicului larg. Aceeași idee poate avea variante diferite, utilizări multiple sau limitate, recunoaștere numai în țară sau peste hotarele ei. Inchide Prezentare [26]
15:25-15:40	Melanj dintre autentic și modern Diana ROȘCA *[27], AO „Șezătoarea Ciocârlia”* Rezumat Lumea se află într-un continuu proces de evoluție, iar adaptarea artei tradiționale

	pentru a inspira creatorii de modă este un fenomen natural. Esențial este să înțelegem că fiecare individ percepe arta tradițională ca pe ceva care îi aparține, asemenea unui obiect tangibil din patrimoniul personal. Din acest motiv, conflictele dintre publicul conservator și creatorii de modă sunt inevitabile. În momentul în care se recurge la inspirația dintr-o cultură, este imperativ să se cunoască și să se înțeleagă profunzimea sentimentelor purtătorilor acestei culturi. Inchide
15:40-15:55	Prezentare [28] Instituții publice și organizații obștești reprezentative pentru industria muzicală din Republica Moldova Iurie BADICU *[29], maestru în artă, drd., Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice* Rezumat Perfecționarea interpretării industriei muzicale autohtone presupune abordarea complexă a domeniului cercetat. În acest sens, comunicarea autorului conține date și rezultate ale cercetării sociologice, realizate la nivel național în perioada aprilie - mai 2023, și

	evidențiază instituții, asociații și uniuni de creație din domeniul cercetat. Inchide
15:55-16:10	Prezentare [30] Importanța protecției proprietății intelectuale pentru întreprinderile de stat din domeniul artei și al sportului: Î.S. Centrul de Cultură Populară „Veselia” și Î.S. „Manejul de atletică ușoară” Iulia INGLIS *[31], drd., Universitatea de Stat din Moldova/Agenția Proprietății Publice* Rezumat Creațiile intelectuale, potențialul științific şi cultural al societății contemporane determină evoluția economică a societății contemporane. Protecția proprietății intelectuale la nivel național și internațional este o condiție foarte importantă pentru inovare, cercetare și creație artistică. Respectarea drepturilor proprietății intelectuale are un rol primordial pentru activitatea economică a întreprinderilor/instituțiilor, inclusiv pentru creatorii colectivi/individuali. În articol este abordată importanța protecției proprietății intelectuale pentru întreprinderile de stat din

	domeniul artei și al sportului: Î.S. Centrul de Cultură Populară „Veselia” și Î.S. „Manejul de atletică ușoară”. Inchide
16:10-16:25	Prezentare [32] Comportamentul consumatorului produselor/serviciilor bancare Profira CRISTAFOVICI *[33], dr.în econ., conf.univ., Academia de Studii Economice din Moldova* Rezumat Comportamentul consumatorului - dimensiunea calitativă a pieței, actualmente, are un rol prioritar în cercetările de piață, înțelegerea complexității decizionale a cumpărătorului devenind factorul principal în inițierea eforturilor de marketing. În prezenta comunicare ne propunem să elucidăm dimensiunile comportamentului de cumpărare și consum al produselor/serviciilor bancare și să specificăm particularitățile acestuia în baza surselor secundare de informare. Inchide
16:25-16:40	Inovații în publicitatea digitală: noi platforme și tendințe

pentru viitorul campaniilor publicitare
Elena MUREA *[34], asist. univ., Universitatea de Stat din Moldova* Rezumat Odată cu dezvoltarea tehnologiilor digitale și apariția Inteligenței Artificiale (IA), schimbări majore au loc și în domeniul publicității, care se concentrează pe noile platforme și tendințe de modelare a viitorului campaniilor publicitare. În era digitală, aflată în continuă schimbare, producătorii de publicitate trebuie să fie la curent cu ultimele inovații și să adopte strategii nu doar creative, ci și moderne, pentru a rămâne relevanți pe piață. De la influența rețelelor de socializare și a tehnologiilor mobile asupra utilizatorilor la impactul dezvoltării inteligenței artificiale și a realității virtuale asupra lor, comunicarea de față prezintă modul în care aceste tehnologii pot fi integrate în strategiile de publicitate. Utilizarea metodelor respective asigură crearea unei experiențe captivante și personalizate pentru consumatori. Inchide

16:40-16:55	Inovation Camp - Inovație în rândul tinerilor Silvia SCORȚESCU *[35], Junior Achievement Moldova* Rezumat Tinerii și școala sunt viitorul. Tinerii de azi sunt conducerea țării de mâine. Fără progres în știință, artă și sport suntem fără tineri mâine. Inovation Camp este un proiect Junior Achievement Moldova care ajută tinerii să inoveze, să schimbe lumea. Suntem moderni și cu dorințe și așteptări, de aceea trebuie să fim mai abili și mai puternici. AGEPI este un motor al viitorului țării, partener al tinerilor, doar așa putem moderniza și proteja patrimoniul Republicii Moldova. Mentorii Junior Achievement Moldova sunt mereu gata de a motiva și susține tinerii inventatori și creațiile lor. Suntem progres și valoare. Inchide Prezentare [36]
16:55-17:10	Schimb de experiență în elaborarea și implementarea proprietății intelectuale în procesul îndeplinirii proiectului de cercetare Iulianna LUPAȘCO *[37], dr. hab. șt. med., conf. cercet., Universitatea de Stat de*

	Medicină și Farmacie ,,Nicolae Testemițanu” Rezumat Comunicarea va conține date privind etapele parcurse ale proprietăților intelectuale, elaborate și implementate în procesul realizării scopurilor și obiectivelor propuse ale proiectului de cercetare cu titlul „Bolile cronice, hepatice și pancreatice: aspecte nutriționale și chirurgicale”, perioada de realizare 2020-2023, care au condus la un impact științific, social și economic. Inchide
17:10-17:25	Prezentare [38] Caracterizarea structurilor tridimensionale din colagen extras din complexul ombilico-placentar pentru aplicații în chirurgia oro-maxilo-facială Mariana JIAN *[39], cercet. șt., Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ,,Nicolae Testemițanu”* Rezumat Placenta și cordonului ombilical prezintă surse de colagen de tip I, III, IV, V, VI, XIV, colagenul fiind o proteină structurală fibroasă care se găsește din abundență în toate organele corpului uman. În compoziția osului se regăsește colagenul de tip I, care formează faza organică a

	acestuia. În momentul de față, deficitul de grefe autologe pentru chirurgia oro-maxilo-facială (OMF), traumatologie și ortopedie determină utilizarea de substituenți osoși care sunt o tendință promițătoare în acest domeniu. Scopul studiului a constituit evaluarea caracteristicilor structurilor tridimensionale din colagen extras din complexul ombilico-placentar. Rezultatele obținute indică potențialul ridicat de utilizare a grefelor colagenice în chirurgia OMF. Inchide
17:25-17:40	Întrebări și discuții
17:40-17:45	Încheierea lucrărilor Simpozionului

URL sursă: https://www.agepi.gov.md/ro/program_lecturi_2024